

ומדייקת הגמרא: **מאי לאו**, דווקא אם חי שב מחשבת פיגול על אכילת פרים הנשרפים, מודים רבנן שאינו מפגל. **הא חי שב באימורים** של הפרים הנשרפים להקטירם חוץ לזמן, בזה חולקים רבנן וסוברים שנתפגלו אף הפרים. כי מאחר ומחשבת הקטרת האימורים הועילה לפגל מחמת היותה מחשבת אכילת מזבח, הרי שנתפגל כל הזבח, ואף הבשר בכלל, וחייבים כרת על אכילתו. ואף על פי שאין מחשבה על אכילת הבשר ראויה לפגל, מכל מקום הבשר עצמו מתפגל הוא. והיינו כשיטת רבי אלעזר הסובר כי על אף שאין המחשבה מועילה בהם לפגל, מכל מקום ראויים הם להתפגל.

ודוחה הגמרא: **לא** תדייק מכאן שאם חי שב על האימורים נתפגלו הפרים. אלא כך יש לך לה-ב לדייק: **הא חי שב באימורין, נתפגלו אימורין עצמן**. דהיינו יותרת הכבוד והכליות. אבל הבשר אינו מתפגל, שאין מתפגל בגופו של זבח אלא דבר המפגל, ומאחר ואכילת הבשר של פרים הנשרפים אינה נחשבת מחשבת אכילה לענין לפגל,¹⁸ הרי אף לענין להתפגל אין היא נחשבת אכילה.

תא שמע ממה ששינו במסכת מעילה: **פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים, מועלין בהן משעה שהוקדשו**, ולאחר שנשחטו הוכשרו, נהיו ראויים **ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים**, שאם נגעו בהם פסלום, וכן

18. הקשה טהרת הקודש, הרי מה שמחשבת אכילה על הפרים לא מפגלת, אין זה משום שלא שייך במציאות שתחשב אכילה לענין פיגול, שהרי אם היה מחשב בלשון אכילת אש היה מפגל, כפי שכתב רש"י לעיל [עמוד א ד"ה ושויין]. ורק כאשר מחשב על אכילת אדם או על שריפת אש אינו מועיל, ואם כן, כיצד זה כתב רש"י כיון שאין זו אכילה לענין לפגל כך אינה אכילה לענין להתפגל, והלא בעיקר הדין נחשבת אכילה לענין לפגל! ? וכן הקשה הגרי"ז.

עוד הקשה הטהרת הקודש, הרי אף אימורים עצמם, שאינם ראויים לאכילה, האוכל מהם בזבח שנתפגל, חייב. ואם כן הוא הדין צריך להיות לגבי בשר הפרים, שעל אף שאינם ראויים לאכילה, מכל מקום, אחר שנתפגל הזבח, יהיה חייב על אכילתו! ? וכתב לחלק, שאימורים, מאחר וחל עליהן איסור פיגול לענין הקרבתם, לכן חייב אף על אכילתם. מה שאין כן בשר הנשרף חוץ למחנה, לא חל עליו כלל איסור פיגול, ולכן אין חייב על אכילתו. ומעתה יש לומר, כי מה שכתב רש"י לעיל

שניתן לפגל אף בפרים על ידי מחשבת אכילת אש, היינו רק לפי מה שסברא הגמרא בהתחלה, להוכיח שחל פיגול בפרים [כיון ששייך שיחול בהם דין פיגול, הוא הדין שאפשר לפגל בהם], אבל לדחיית הגמרא, הסוברת שלא נתפגלו הפרים, בהכרח שלא חל בהם כלל איסור פיגול לענין שריפתם, ואף לא על ידי האימורים, ואם כן, ממילא אף אם יחשב על הבשר בלשון אכילת אש לא היה חל איסור פיגול כלל.

ובעיקר ביאור דברי רש"י נתקשה במנחת אברהם, איזה טעם יש במה שאי אפשר לחשב על אכילת פרים מחמת שאינו עומד לאכילה, ואשר הוא כדבר שאין דרכו לאכול, שמשום כך לא יתחייב על אכילתם כרת, כאשר נתפגל הזבח עצמו! ?

והביא דברי הגרי"ז שאמר לבאר, שאמנם אם הטעם בדין פיגול בפרים לא נתפגלו האימורים הוא משום שבשר הפר הוא דבר שאין דרכו לאכול, ופיגול אינו אלא במחשב על דבר שדרכו לאכול, הרי שכל זה שייך רק לענין מחשבה בפרים, אבל אין זה סיבה שמחמת כן

הוכשרו ליפסל בלינה, שאם שהו כל הלילה מבלי להיקרב, נפסלו בלינה.

וסברה הגמרא: זה שהוכשרו ליפסל בלינה, מאי לאו, היינו לינת בשר, שאם לא שרפו עד הבוקר הרי הוא פסול משום לינה, ואף על פי שאינו עומד לאכילה חל בו פסול זה. ואם כן, שמע מינה מנו דפסלה בלינה, פסלה בה אף מחשבה של פיגול שחישב באימורים. והיינו, כשם שפסול לינה חל בבשר אף על פי שאין דרכו לאכול, הוא הדין לפסול פיגול שיחול בו. ומכאן ראה שאם חישב באימורים נפסלו פרים, כי שייך שיחול פסול פיגול בבשר אף על פי שאין דרכו לאכול.

ואמנם, אין להוכיח מכאן שמחשבת פיגול בבשר עצמו פוסלת, שהרי צריך שיחשב על דבר שדרכו לאכול, ואף בברייתא לעיל מפורש שמחשבה על הבשר אינה מפגלת את האימורים, אבל מכל מקום יש להוכיח מכאן לגבי מחשבה על האימורים שפוסלת את הבשר.

ודוחה הגמרא: לא תפרש את כוונת הברייתא שהוכשר בשר הפרים להיפסל בלינה, אלא כוונתה על לינת אימורים, שאם לא העלם על המזבח כל הלילה נפסלו

בלינה, ורק בזה יש לך לדייק כי כשם שחל באימורים פסול לינה, כך חל בהם פסול פיגול.

ומקשינן: הא מדרקתני סיפא של משנה זו: כולן מועלין בהן אף לאחר שנעשו בהם כל העבודות וכבר הובאו לשריפה ונמצאים על בית הדישן, עד השעה שיתידך את הבשר, שישרף כליל ויעשה אפר שבכך נעשית מצוותו.

הרי מכלל זה אתה למד דרישא שדיברה על פסול לינה, עוסקת גם כן בלינת בשר, בדומה לסיפא המדברת על דין המעילה בבשר!?

ודוחה הגמרא: מידי איריא! האם הכרח הוא להעמיד את הרישא כמו הסיפא? אלא הא כדאיתא בענינו והא כדאיתא בענינו, והיינו רישא עוסקת באימורים, ואילו סיפא בבשר!

מותיב רבה על דברי רבי אלעזר, ממה ששנינו: ואלו שאין מפגלין ואין מתפגלין: צמר שבראשי כבשים, ושער שבזקן תיישים, והעור, והרוטב והקיפה, והאלל והמוראה, והעצמות והגידים, והקרנים והטלפים, והשליל והשיליא, וחלב המוקרשין

שאכילתו אינה נחשבת אכילה בקרבן, שאין גוף הזבח, ומשום כך אינה נחשבת אכילה אף לענין חיוב כרת משום פיגול.

ולפי זה, יישב מה שהקשה על דברי רש"י שכתב לעיל שאם חישב מחשבת אכילת אש בפרים, פיגל, והקשינו, שאם כן מצינו פיגול במחשבה על אכילת פרים? אלא שיש לומר, שרש"י כתב את דבריו לשיטת רבי אלעזר,

לא יהיה חייב כרת על אכילתם אם נתפגל הזבח. אולם יתכן לפרש טעם אחר מדוע לא ניתן לפגל בפרים, והוא, משום שבשר הפרים הוא דבר שאינו ראוי לא לאכילת אדם ולא לאכילת מזבח, ואשר משום כך אינו נחשב כגוף הזבח, ומטעם זה, הוא הדין שאין הבשר מתפגל, וזהו שאמר רש"י כיון שלא נחשבת אכילה לענין לפגל, דהיינו שהטעם שאי אפשר לפגל בזה הוא משום

וביצי תורין, כולן לא מפגלין ולא מתפגלין.

בצמר שבראשי כבשים ושער שבזקן תיישים החידוש הוא, שאף על פי שהם חלק מעור הראש, שאינו בכלל הפשט עור העולה אלא קרב עם הראש,¹⁹ מכל מקום אין מועילה בהם מחשבת הקטרה חוץ לזמנו, מאחר ואין הדרך להקטירם.

ואין חייבין עליהן משום פיגול, נותר וטמא.

והמעלה מהן בחוץ לעזרה פטור, כיון שאינם ראויים לפתח אהל מועד.

ומדייקת הגמרא: מאי לאו, מה שאמרו לא מפגלין, היינו שמחשבת פיגול בהם שחישב בעת הזריקה לאכול או להקטיר מאלו חוץ לזמנו, אינה מפגלת את הזבח, ומה שאמרו לא מתפגלין היינו מחמת הזבח שאם חישב לאכול מבשר הזבח, או להקטיר מאימוריו חוץ לזמנו, אין אלו מתפגלים מחמת כן ואין

חייב כרת על אכילתן. הרי שאף השליל והמוראה הכלולים בדין זה, אין הזבח מפגלם, והיינו לא כרבי אלעזר שאמר פיגול בזבח נתפגלו השליל והשליא!?

ודוחה הגמרא: לא תפרש את כוונת הברייאת שאין מחשבת הזבח מפגלת בהן, אלא כך יש לך לפרש: ולא מתפגלין מחמת עצמן. שאם חישב בעת הזריקה לאכול מאלו חוץ לזמנו, אין מתפגלין בכך, שאין המחשבה על אלו מפגלת.

ומקשינן: אי הכי, שבאה הרישא לומר רק שאינם מתפגלים מחמת עצמם, הא דקתני סיפא "כולן לא מפגלין ולא מתפגלין", דהיינו גם כן לא מתפגלין מחמת עצמם, ככרישא, שהרי מחמת הזבח מתפגלים הם, הא תו, למה לי? למה חזר התנא ושנה דבר זה שאינם מתפגלים מחמת עצמם? הרי כבר שנינו זאת ברישא. אלא בהכרח, הוא בא לחדש שאף מחמת הזבח אינם מתפגלים!?

שבהכרח סובר שהטעם שאי אפשר לחשב על אכילת פרים הוא משום שהוא דבר שאין דרכו לאכול, שהרי לשיטתו אם פיגול באימורים נתפגלו הפרים, ומשום כך אפשר לפגל על ידי מחשבת אכילת אש, אשר בזה הוא דבר שדרכו לאכול, אבל הגמרא בדחייתה את דברי רבי אלעזר סוברת שאין פיגול חל כלל בפרים, ומשום שאין הם גוף הזבח, ואם כן, הוא הדין שאף מחשבת אכילת אש לא תועיל בזה.

19. כן כתב רש"י. ומבואר בדבריו שעור הראש שאינו בכלל הפשט, מועילה בו מחשבת פיגול אם חישב להקטירו חוץ לזמנו. והקשה בחידושי מרן רי"ז הלוי [פסולי המוקדשין, יד ז], אמנם עור הראש אינו נכלל בדין הפשט העור, אבל

מכל מקום, אין הוא בשר. ואם כן, על אף שלא נאמר בעור הראש דין הפשט, בכל זאת, הוא אינו בר הקטרה, שהרי דין הקטרה חל בבשר בלבד, ומה שמקטירין גם את עור הראש איתו, הוא רק משום שנתמעט עור הראש מדין הפשט, וחזר דינו להיות כעצמות וגידין וכיוצא בהם, שהם אינם בכלל בשר, ובכל זאת מקטירים אותם כשהם מחוברים לבשר משום שנאמר "והקטיר הכהן את הכל", אבל בעיקר דין הקטרה, אין חילוק בין העור לצמר, ושניהם אינם ברי הקטרה. ומדוע חילק רש"י ביניהם לענין מחשבת הקטרה?

וכתב, על פי מה שהעלה, שעור הראש הרך דינו כבשר לכל דבר. אלא, שאם היה נאמר דין הפשט גם בעור הראש, הרי על אף שדינו כבשר,

לא פיגול!

והדר תני: חלב המוקדשין וביצי תורים אין חייב עליהן משום פיגול, נותר וטמא: ומשמע, דווקא חלב המוקדשין וביצי תורין דינם שאין חייב עליהם משום פיגול, הא שליל ושיליא חייבים עליהם משום פיגול.

וזה סתירה, שהרי שנינו קודם שמחשבה על שליל ושיליא אינה מפגלת, ואם כן מדוע חייב עליהם?

אלא לאו, שמע מינה: כאן, בסיפא, מדובר על פיגול מחמת הזבח, ולכך הדין הוא שאף השליל והשיליא נתפגלו מחמת מחשבתו בזבח.²⁰ ואילו כאן, ברישא, מדובר על פיגול מחמת עצמן, שהמחשבה בהן עצמם אינה מפגלת.

הרי שהשליל והשיליא יצאו מכלל דין מפגל, ולא יצאו מכלל מתפגל, וכרבי אלעזר.

ומתצינן: וליטעמיה, שכוונת הרישא לומר שאין מתפגלין מחמת הזבח, יש להקשות גם כן על מה ששנינו שם פעם שלישית "אין חייבין עליו משום פיגול" — הא תו, למה ליה? הלא כבר נאמר שם ברישא שאינם מתפגלים. ובהכרח יש לך לומר, שלא נאמר דבר זה כדין חדש, אלא איירי דבעי למיתנא שאין חייבין עליהם משום נותר וטמא, תנא גם פיגול.

אם כן, הכא נמי, אין להקשות על רבי אלעזר למה נשנה שם פעם נוספת שאין מתפגלין, כי איירי דבעי למיתני בהם דין המעלה מהן בחוץ פטור, תנא נמי "וכולן לא מפגלין, ולא מתפגלין".

רבא אמר להוכיח את שיטת רבי אלעזר: אף אנן נמי תנינא במשנתנו: השוחט את המוקדשין לאכול שליל או שיליא בחוץ לא פיגל (ומשמע בין את הזבח בין את עצמם), והמולק את התורים לאכול ביציהם בחוץ

אלו שאין חייבין עליהם משום נותר וטמא? ותירצו, שבאמת הדין הוא שאין חייבין עליהם משום נותר וטמא, וכפי שנכתב בברייתא, ומה שלא נכללו במשנה עם חלב המוקדשין וביצי תורים, הינו משום שהמשנה כללה שם אף את פיגול שאין חייבים, וזה אינו נכון בשליל ושיליא, כפי המבואר בגמרא.

ובעיקר החילוק בין פיגול שחייבים עליו בשליל ושיליא, לבין נותר וטמא שפטורים, כתב האבן האזל [פסולי המוקדשין, יח כג], שלגבי נותר וטמא, מאחר ואין השליל והשיליא גוף הזבח, אין חייבין עליהם, משום נותר של הזבח, ומה שאין כן לגבי פיגול, יש לומר כיון שהוקדשו השליל והשיליא עם הזבח, אין להם התר אלא על ידי הכשר הזבח, וכיון שהוא עצמו

כיון שהוא נכלל בדין הפשט העור, הוא לא היה נחשב בר הקטרה. כי אמנם דינו כבשר, אבל דין הפשט הפקיעו מכלל הקטרה. ומעתה יש לומר שדברי רש"י מתייחסים לעור הרך, אשר בזה כתב שהיות ועור הראש הרך אינו נכלל בדין הפשט, הרי הוא בר הקטרה, מאחר ודינו כבשר לכל דבר.

20. הקשו התוס' [הא שליל], המשנה בסיפא כללה בחלב המוקדשין וביצי תורין אף את דין נותר וטמא, שאין חייבים עליהם, ומאחר ודייקנו שדין זה אמור רק לגבי חלב המוקדשין וכו' ולא לגבי שליל ושיליא, נמצא ששליל ושיליא חייבין עליהם משום נותר וטמא, וזה נסתר מדברי הברייתא לעיל שכללה את השליל והשיליא בין

ומסיקה הגמרא: אכן שמע מינה!

אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: לא הכשיר רבי עקיבא בכל המומים, אלא בדוקין שבעין, שהוא מום שאינו ניכר כל כך, ²¹ הואיל ודוקין שבעין כשירים לכתחילה בעופות, שלא נאמרה בהם פרשת מומים, ורק מחוסר אבר פסול בהם משום שנאמר "הקריבהו נא לפחתך", ²² משום כך אף בבהמה הפסולה מחמת דוקין שבעין, הדין הוא שאם עלתה לא תרד.

תנן התם: לגבי קרבנות פסולים שעלו למזבח, אמר רבי שמעון: אם היה פסולם בקודש, דהיינו שאירע הפסול אחר שבאו לעזרה, הרי אלו לא ירדו ובכלל אלו שאין פסולם בקדש מנה רבי שמעון את בעלי מומין שאם עלו ירדו. רבי עקיבא מכשיר בבעלי מומים, שאם עלו, לא ירדו.

באינו מחוסר אבר. והקשה השפת אמת, מה בכך שפסולים מדרבנן, מכל מקום כיון שמדאורייתא כשרים בעופות, הרי שבכהמה צריך להיות הדין אם עלתה לא תרד?!

²². כן כתב רש"י. והקשו התוס', לשם מה נקט כן, הרי הגמרא בקידושין [כד ב] דרשה במפורש "מן העוף ולא כל העוף" ומיעטה בזה מחוסר אבר.

ובכתבי הגרי"ז חקר בדין מחוסר אבר בעוף, אם פסולו הוא דין אחד עם פסול מחוסר אבר שבכהמה, והיינו שבכהמה ישנם שני דינים, דין בעל מום, ודין מחוסר אבר באופן שאינו נעשה בעל מום בכך, כגון מחוסר אבר פנימי שאין זה מום כי אינו בגלוי, ופסול משום מחוסר אבר, ופסול זה נאמר אף בעופות, או שמחוסר אבר בעוף אינו שייך לפסול זה בבהמה, אלא הוא פסול מיוחד הנאמר בעוף. וכתב, שרש"י סובר שהוא פסול חדש, ולכך הביא את הפסוק "הקריבהו נא לפחתך" כי אמנם עיקר פסול מחוסר אבר בעוף נלמד מהדרשה המובאת בקדושין, וכמו שכתבו התוס', אלא שפסוק זה מגלה על איזה מום אמרה תורה שיפסול בעוף, ואילו התוס' סברו שמחוסר אבר בעוף הוא דין אחד עם מחוסר אבר בבהמה, ולכן אין צריך גילוי שלכך נתכוונה תורה.

נתפגל, אי אפשר שהם יותרו בזריקת דמו של הזבח, והיות ובהכרח חל עליהם דין פיגול לגבי הכשרם ממילא חל בהם גם השם פיגול. אבל לגבי נותר, אפילו אם כל הקרבן נעשה נותר, אין שייכות בין הנותר שבזבח לנותר שבהם, שהרי היה אפשר שלא יותיר מהם, ולכן, היות ואין הם גוף הזבח אין חייב עליהם.

אולם דעת הרמב"ם [פסולי המוקדשין יח כג] שהשליל והשיליא חייבים אף משום נותר וטמא. וכתב הקרן אורה, שהיינו משום שלא מצינו דבר שיהיה חייב עליו משום פיגול, ולא יהיה חייב משום נותר וטמא, והוסיף, שצריך לומר לשיטתו, שמה שאמרה הברייתא אין חייבים עליהם משום נותר וטמא, אינו מכוון על השליל והשיליא, אלא על יתר הדברים שהוזכרו שם, שבהם פטור אף משום פיגול.

²¹. כן מבואר ברש"י בבכורות [טז ב], שמשום שאינו ניכר כל כך, דינו שאם עלה לא ירד. אבל התוס' [ד"ה אלא בדוקין] כתבו, שדין לא תרד אינו דווקא במום זה של דוקין שבעין, אלא הוא הדין לכל מום שאינו מחוסר אבר, כפי המבואר בקידושין [כד ב] שרק מחוסר אבר התמעט בעוף.

ובאופן אחר כתבו, כי נקט דוקין שבעין, משום שיתר המומים פסולים מדרבנן אפילו

פטור. ומשמע שמדובר בהעלה מבשרם, ומדייק רבי זירא, שמשמע כי רק עליהם פטור משום מעלה בחוץ, כיון שאינם מגוף הזבח ולא ראויים להקרבה, ונתמעטה הקרבתם מחלב וכליות האמורים באשם, מה אשם מוצא מכלל שליל, אף כל מוצא מכלל שליל. **הא** אם העלה **מבשר אימון** בחוץ, **חייב**.

והיכי משכחת לה שיהיה חייב על העלאת בשר בחוץ? רק **בעולת נקבה**, שהרי בשר שלמים שהעלהו בחוץ, פטור, משום שאין הוא דבר המתקבל בפנים, שהרי נאכל לבעלים.

ומעתה, **אי אמרת בשלמא קסבר רבי עקיבא עולת נקבה אם עלתה לא תרד**, נמצא שבשר עולת נקבה הוא דבר הראוי להיקרב בפנים, ולכך חייב על העלאתו בחוץ, ונעמיד ברייתא זו **הא מני רבי עקיבא**, הסובר שבעלי מומים שעלו לא ירדו, והוא הדין

והוא, דין בעלי מומים שאם עלו לא ירדו, נוהג רק באופן **שקדם הקדישה את מומה**, שכבר חל בבהמה קדושת מזבח קודם שאירע בה מום. אבל אם קדם מומה להקדישה, לא חלה בה קדושת הגוף כלל אלא רק קדושת דמים, ומאחר ואין המזבח מקדש את כל הפסולים, אלא את אלו שנראו למזבח קודם שנפסלו, הרי שאין הוא מקדש את זו שמלכתחילה לא חל עליה קדושת הגוף ולא נראתה למזבח מעולם.

ומודה רבי עקיבא בעולת נקבה, הפסולה מחמת היותה נקבה, שאם עלתה תרד, משום **דכמאן דקדם מומה להקדישה דמי**,²³ שהרי אין לך מום גדול מנקבה בעולה, והוא קיים בה מראשית בריאתה. ולכן, אף על פי שבעולת העוף כשרה אף הנקבה, בבהמה היא פסולה.

מתיב רבי זירא מדברי הבריייתא שהובאה לעיל: **המעלה מוח מהשליל והשיליא בחוץ**

[טז], הקשה מדברי הגמרא בתמורה [יט ב], שהביאה מחלוקת תנא קמא ורבי שמעון לגבי מביא אשם בן שנה במקום שצריך להיות בן שתי שנים, או להיפך, שלרבי שמעון לא חלה קדושה כל עיקר, וזהו לשיטתו שסובר המפריש נקבה לעולה תימכר בלא מום כי לא חל עליה קדושת הגוף, ולתנא קמא הקרבתו כשרה אלא שלא עלה לבעלים לשם חובה, וזהו לשיטתו שסובר המפריש נקבה לעולה תרעה עד שתסתאב, כי מתוך שחל עליה קדושת דמים חלה אף קדושת הגוף, והוא הדין באשם זה חלה קדושת הגוף. הרי שלתנא קמא הסובר שחלה קדושת הגוף, מבואר שאף לענין הקרבה הוא קדוש, ולכך אם הקריבו כשר, ואמנם כתבו שם התוס' שמדובר באופן שהקריבו שלא לשמו,

23. הקשה הקרן אורה [לקמן פה ב], הרי עיקר טעמו של רבי עקיבא בדבר שקדם מומו להקדישו, הוא משום שאין קדושת הגוף חלה על בעל מום, ואם כן מה זה שייך לעולת נקבה שדינה מבואר במשנה בתמורה [יח ב], שאם הפריש נקבה לעולה תרעה עד שתסתאב, והיינו משום שחל בה קדושת הגוף?

וכתב, שמכל מקום כיון שעולת נקבה מתחילתה אינה ראויה למזבח, אין היא קדושה מזבח, ולכך תרד. וכן כתב בזה בחידושי מרן רי"ז הלוי [מכתבים, עמוד עח], שעולת נקבה מלכתחילה אינה קדושה לענין להיקרב, אלא עומדת מעיקר קדושתה רק לדמיה, אבל היא עצמה אין בה תורת הקרבה. אולם באבי עזרי [קמא, פסולי המוקדשין ד

לנקבה.

לרבי עקיבא פטור משום שאין היא ראויה לפנים, מאחר ואם עלתה תרד.

אלא אי אמרת שאף רבי עקיבא מודה בעולת נקבה שאם עלתה תרד, יקשה: הא, ברייתא זו מניי? הרי אף לרבי עקיבא אין לחייב על העלאת בשר עולת נקבה בחוץ מאחר ואינו ראוי להיקרב בפנים!?

מתניתין

א. שחטו לקרבן במחשבה על מנת להניח את המזבח או אימוריו למחר, להשהות את זריקת הדם או הקטרת האימורים עד לאחר זמנם. או חישוב להוציא את הדם או האימורים לחוץ שאם היה עושה כן בפועל היו נפסלים בכך, רבי יהודה פוסל, וחכמים מכשירין. ומחלוקתם היא, האם כל מחשבה לעשות מעשה הפוסל את הזבח, פוסלתו, או רק מחשבת עבודה חוץ לזמנו או מקומו.

ודוחה הגמרא: אל תדייק מדברי הברייתא על המעלה מבשר אימן בחוץ, אלא אימא, אמור כך: המעלה מהן בחוץ פטור. ודייק מזה, הא אם העלה מאימורי אימן — חייב. ועוסקת הברייתא באימורי חטאת או שלמים הבאים אף מן הנקבה, ולכך אם העלם בחוץ חייב.

ב. שחט את הזבח במחשבה על מנת ליתן למתנות הדם על גבי הכבש שאינו מקום מתן דם, או על גבי המזבח שלא כנגד היסוד והיינו בקרן המזרחית דרומית שלא היה לה יסוד [ודם העולה צריך להנתן על קיר המזבח כנגד היסוד שתחתיו], וליתן את מתנות הדם הניתנים למעלה, למעלה מחוט הסיקרא, חישוב ליתנם למטה. ואת הניתנים למטה חישוב ליתן למעלה. ואת הניתנים

ומקשינן: והא "המעלה מהן", שמשמעו מבשרן, קטני. ויש לך לדייק שדין אימן הוא דומיא דידהו. כשם שבהם דיברה הברייתא על העלאת בשרם, הוא הדין לגבי אימם יש לך לדייק שאם העלה מבשרה, חייב. ואם כן חזרה קושיא למקומה, שאין לך לחייב לרבי עקיבא על העלאת בשר אלא בעולה, כיון שהוא מכשיר בעלי מומין מלירד!?

בפנים ההיכל חישוב לתת בחוץ, על המזבח החיצון, ואת הניתנין בחוץ חישוב לתת בפנים. וכך אם חישוב שיאכלוהו טמאים, וכן אם חישוב שיקריבוהו טמאים, או חישוב שיאכלוהו ערלים, ושיקריבוהו ערלים, וכן

ודוחה הגמרא: אל תפרש דברי הברייתא בשליל ושלילא עצמם על העלאת בשרם, אלא אימא כך: המעלה מאימוריהן בחוץ פטור. ותדייק, הא מאימורי אימן חייב. והיינו בחטאת או שלמים. אבל בעולה, אף

שתהיה בדבר שלא קדוש להקרבה, ומוכרח מזה שחלה קדושת הקרבה אף בנקבה לעולה, וחזרה הקושיא מה ענין נקבה לעולה, לבעלי מום שקדם מומם את הקדישן, שהרי בהם לא חלה קדושת הגוף כלל!?

כיון שלא הקריבו לשם חובה, אין לו להיות דווקא בן שנה או שתיים, [ומה שאין כן בהקריבו לשם חובה, דינו שתעובר צורתו כפי המבואר במנחות מח ב, ומשום שאין זו הקרבה ראויה שאי אפשר שיקרב בתורת אשם], אבל מכל מקום הרי גם הקרבה שלא לשם חובה אי אפשר